

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

8. funkční období

404

Návrh senátního návrhu zákona senátora Jiřího Dienstbiera, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/2003 Sb. o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

2012

Parlament České republiky

Senát

8. funkční období

2012

N á v r h
senátního návrhu zákona,

senátora Jiřího Dienstbiera

kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/2003 Sb. o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON

ze dne2011

kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 62/2003 Sb. o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů

Čl. I

Zákon č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 243/1999 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 64/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 37/2002 Sb., zákona č. 171/2002 Sb., zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 62/2003 Sb., zákona č. 418/2004 Sb., zákona č. 323/2006 Sb., zákona č. 480/2006 Sb., zákona č. 261/2008 Sb., zákona č. 320/2009 Sb. a zákona č. 195/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 50 odst. 4 zní:

„(4) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic obdrží mandáty straně přikázané kandidáti v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku.“

2. V § 50 se odstavce 5 a 6 vypouštějí a dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 5.

3. V § 50 v odstavci 5 (dosavadní odstavec 7) se slova: „odstavců 4 až 6“ nahrazují slovy: „odstavce 4“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

Čl. II

Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů ve znění zákona č. 320/2009 Sb., se mění takto:

4. V § 48 odst. 4 zní:

„(4) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty podle odstavce 3 kandidátům v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku.“

5. V § 48 se odstavce 5 a 6 vypouštějí a dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 5.

6. V § 48 v odstavci 5 (dosavadní odst. 7) se slova: „odstavců 4 až 6“ nahrazují slovy: „odstavce 4“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů

Čl. III

Zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 37/2002 Sb., zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb. a zákona č. 320/2009 Sb., se mění takto:

7. V § 43 odst. 6 zní:

„(6) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty kandidátům v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku.“

8. V § 43 se odstavce 7 a 8 vypouštějí a dosavadní odstavce 9 a 10 se označují jako odstavce 7 a 8.

9. V § 43 v odstavci 8 (dosavadní odstavec 10) se slova: „odstavců 6, 7 a 8“ nahrazují slovy: „odstavce 6“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

Čl. IV

Zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů ve znění zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 238/1992 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 283/2005 Sb., zákona č. 320/2009 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb., se mění takto:

10. V § 45 odst. 3 zní:

(3) Český statistický úřad přikáže mandáty přidělené kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům v pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány; v případě rovnosti hlasů mezi kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.

11. V § 45 se odstavec 4 vypouští a dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.

12. V § 45 odstavec 4 (původní odstavec 5) zní:

(4) Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stávají náhradníky v pořadí stanoveném podle odstavce 3. Nezáiská-li kandidátní listina žádný mandát, kandidáti na ní uvedení se náhradníky nestávají.

13. V § 45 v odstavci 5 (původní odstavec 6) se slova: „1 až 5“ nahrazují slovy: „1 až 4“.

ČÁST PÁTÁ

Účinnost

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Platný právní stav

Platné zákony upravující volby do Poslanecké sněmovny PČR, Evropského parlamentu, zastupitelstev krajů a obcí, tj. všechny druhy voleb prováděných v České republice podle principu poměrného zastoupení, vycházejí ze zásady, že mandáty jsou kandidátům politických stran, hnutí, nezávislých kandidátů a jejich koalic přidělovány podle pořadí kandidátů na kandidátní listině, jak ji jednotlivé subjekty pro volby předložily. Tato zásada je prolomena v případě, že některý jednotlivý kandidát získá určité procento přednostních hlasů, případně určitý nadprůměrný počet hlasů u voleb do zastupitelstev obcí.

Podle § 50 odst. 5 a 6 zákona č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „zákon o volbách do parlamentu“) je stanovena hranice 5 % přednostních hlasů z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro politickou stranu, při jejímž dosažení získává kandidát mandát přednostně před ostatními kandidáty téže strany. Je-li takových kandidátů více, získávají mandáty v pořadí podle počtu preferenčních hlasů. Nezávislí kandidáti nikdo z kandidátů potřebné množství přednostních hlasů, jsou mandáty přiděleny v souladu s § 50 odst. 4 zákona o volbách do parlamentu kandidátům podle pořadí na kandidátní listině. Shodným způsobem se určí i pořadí náhradníků.

Shodná pravidla platí podle § 48 odst. 5 a 6 zákona č. 62/2003 Sb. o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do EP“) pro volby do Evropského parlamentu a podle § 43 odst. 7 a 8 zákona č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“) pro volby do zastupitelstev krajů.

V případě voleb do zastupitelstev obcí se podle § 45 odst. 3 až 5 přikáží mandáty přidělené kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům v pořadí uvedeném na kandidátní listině. Pokud však některý kandidát nebo kandidáti získají nejméně o 10 % více hlasů než je průměr hlasů odevzdaných pro všechny kandidáty téže volební strany, postoupí tento kandidát či kandidáti na první místa kandidátní listiny v pořadí podle počtu hlasů pro ně odevzdaných.

Hlavní důvody a principy navrhované právní úpravy

Současná společenská situace je vážně poznamenána narůstající krizí důvěry ve schopnost našeho ústavního systému založeného na principech demokratického právního státu zajistit řádný výkon státních funkcí a chod veřejných služeb vytvořit spravedlivé podmínky pro uplatnění každého člověka a zajištění důstojných životních podmínek v přijatelné míře pro všechny. Krize důvěry naplno zasahuje i demokratické politické strany, které jsou vnímány jako nositelky politického marasmu, nespravedlnosti, korupce a klientelismu.

Součástí nedobrého stavu společnosti a politického prostředí je mizivá ochota lidí jakkoliv se starat o veřejné záležitosti, způsobená zřejmě jak neochotou obětovat cokoli ze svého soukromí ve prospěch společenského zájmu, tak znechucením z politické situace. Popsaný stav se projevuje i nízkým počtem členů politických stran. Přírozeným důsledkem je nedostatečná kvalita rozhodovacích procesů uvnitř politických stran, včetně rozhodování o sestavování kandidátních listin pro různé druhy voleb. Jinak tomu ani nemůže být - tzv. velké strany disponují členskými základnami nanejvýše v několika desítkách tisíc osob, členstvo stran menších se pohybuje v řádu tisíců. Příliš málo lidí se podílí na rozhodování o kandidátech do zastupitelských sborů všech úrovní, kteří v případě zvolení rozhodují o všech zásadních otázkách fungování státu a společnosti. Takový systém, ve kterém několik desítek domluvených nebo ovládaných lidí může prosadit na nižších úrovních stranické hierarchie téměř cokoli, je přirozeně zasažen i politickou korupcí, která se projevuje např. v tzv. velrybářství, vytváření bratrstev, která mezi sebe nikoho dalšího nepustí apod. Pokud se zásadně nezvýší zájem o veřejné záležitosti včetně vstupu lidí do politických stran, nejsou tyto schopny interními silami zásadně zkvalitnit své vnitřní procesy.

Je zřejmé, že bez dobře a ve veřejném zájmu fungujících politických stran jako nositelů různých legitimních pohledů na uspořádání společnosti nemůže náš demokratický systém dlouhodobě přežít, zajistit nezbytné funkce státu a uchovat hlavní přínosy našeho evropského civilizačního vývoje založeného na humanistické tradici. I náš ústavní pořádek považuje svobodný a dobrovolný vznik politických stran a jejich volnou soutěž - myšleno samozřejmě hodnotovou či programovou soutěž - za základ našeho politického systému.

Nemohou-li objektivně vinou nízké účasti občanů strany svoji ústavní roli kvalitně plnit, je potřeba politický systém měnit tak, aby se příkop mezi občany a politickým systémem, včetně stran samotných, překonával, aby byli občané motivováni ke vstupu do veřejného prostoru. Změna volebního zákonodárství, která dá občanům mnohem větší prostor k výběru osobností z kandidátních listin stran, které volí, může v tomto směru sehrát zásadní roli. Navrhovanou změnu přináší předkládaná novela volebních zákonů tím, že ruší hranice pro uplatňování přednostních hlasů a uzákoňuje přidělování mandátů do zastupitelských sborů na všech úrovních podle (přednostních) hlasů, které voliči odevzdají jednotlivým kandidátům.

Změna pravidel může přinést nejen větší zájem lidí o účast na politickém rozhodování, ale ve svém důsledku by mohla zásadně zúžit prostor pro politickou korupci zasahující politické strany. Ti členové stran nebo na ně napojení podnikatelé, kteří nikoliv ve veřejném, ale svém vlastním zájmu ovlivňují sestavování kandidátních listin, se chovají v zásadě racionálně. Nebudou investovat energii nebo dokonce finanční prostředky na „korupční“ ovlivnění sestavení kandidátní listiny, pokud nebudou mít jistotu, že jejich favorité budou z tzv. volitelných míst téměř s jistotou zvoleni. Pokud tito „favorité“ nebudou schopni získat podporu ani u voličů vlastní strany, nemají šanci na zvolení. Ke zvolení jakéhokoliv kandidáta tak nebudou korupční metody použitelné, každý bude mít šanci na zvolení především díky standardním nástrojům politické soutěže. Navrhovaná změna volebních zákonů činí z každého místa na kandidátce místo potenciálně volitelné, pokud kandidát získá dostatečnou podporu voličů. Ztratí se, nebo přinejmenším zásadně omezí, smysl vytváření vlivových bratrstev, kupčení s funkcemi a finančně zajímavými pozicemi, velrybářství nebo dokonce přímé korumpování, protože ani hlasy desítek nebo stovek „nakoupených“ členů strany nezajistí nikomu zvolení. Je proto značně pravděpodobné, že dlouhodobě budou tyto neduhy politických stran zásadně omezeny a změna volebního zákonodárství zásadně zlepšit kvalitu

fungování politických stran. Logickým důsledkem by bylo i posílení důvěry v náš demokratický systém a snížení pravděpodobnosti jeho kolapsu.

Princip navrhované změny je přitom velmi jednoduchý. Všude, kde se do zastupitelských sborů volí v České republice poměrným systémem, se zavádí pravidlo, že mandáty se kandidátům na kandidátní listině přidělují podle počtu (přednostních) hlasů, které od voličů své strany či kandidátní listiny získali. S trochou nadsázky lze říci, že zároveň s volbami voliči každé strany provedou svého druhu primární volby, v kterých určí pořadí kandidátů na listině své volební strany.

Zhodnocení dopadů návrhu zákona na veřejné rozpočty

Návrh zákona nemá dopady na státní rozpočet ani na rozpočty krajů a obcí. Sčítání výsledku voleb bude i po změně pravidel probíhat v podstatě shodně s mírným zjednodušením výpočtů při přiřazování mandátů jednotlivým kandidátům, které však zjevně nebude představovat zaznamatelnou úsporu pro veřejné rozpočty.

Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právem Evropské unie

Předložený návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem. Vychází především z ústavních norem chránících demokratické státní zřízení a principy účasti občanů na správě veřejných věcí včetně volby svých zástupců a volné politické soutěže zakotvené v čl. 1 odst. 1, čl. 5 a čl. 6 Ústavy ČR a čl. 21 a čl. 22 Listiny základních práv a svobod.

Návrh zákona je v souladu i se závazky České republiky vyplývajícími z mezinárodních smluv podle čl. 10 Ústavy, jimiž je ČR vázána. Předložený návrh neodporuje ani právu EU.

Zvláštní část:

K části první (čl. I)

K bodům 1 až 3

Změna zakotvuje pravidlo, že při volbách do Poslanecké sněmovny PČR se mandáty přikázané straně přidělují důsledně podle počtu přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty strany. Pořadí na kandidátní listině se použije podpůrně pro případ, že dva či více kandidátů získají shodný počet přednostních hlasů. Stejně se postupuje při určení pořadí náhradníků.

K části druhé (čl. II)

K bodům 4 až 6

Změna zakotvuje pravidlo, že při volbách do Evropského parlamentu v rámci jednotlivých stran, politických hnutí a koalic mandáty případnou kandidátům důsledně podle počtu přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty strany, hnutí nebo koalice.

Pořadí na kandidátní listině se použije podpůrně pro případ, že dva či více kandidátů získají shodný počet přednostních hlasů. Stejně se postupuje při určení pořadí náhradníků.

K části třetí (čl. III)

K bodům 7 až 9

Změna zakotvuje pravidlo, že při volbách do zastupitelstev krajů v rámci jednotlivých stran, politických hnutí a koalic mandáty případnou kandidátům důsledně podle počtu přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty strany, hnutí nebo koalice. Pořadí na kandidátní listině se použije podpůrně pro případ, že dva či více kandidátů získají shodný počet přednostních hlasů. Stejně se postupuje při určení pořadí náhradníků.

K části čtvrté (čl. IV)

K bodům 10 až 13

Změna zakotvuje pravidlo, že při volbách do zastupitelstev obcí se mandáty přidělené kandidátní listině prikazují na ní uvedeným kandidátům důsledně podle počtu hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty strany. Pořadí na kandidátní listině se použije podpůrně pro případ, že dva či více kandidátů získají shodný počet hlasů. Stejně se postupuje při určení pořadí náhradníků.

V Praze dne 7. srpna 2012

Jiří Dienstbier v. r.

Platné znění novelizovaných zákonů
s vyznačením navrhovaných změn

**Zákon č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a
doplnění některých dalších zákonů**

§ 50

Skrutinium

(1) Počet platných hlasů pro každou z politických stran, politických hnutí a koalic, které postoupily do skrutinia, se v rámci každého volebního kraje postupně dělí čísly 1; 2; 3 a dále vždy číslem o 1 vyšším. Vypočte se tolik podílů, kolik kandidátů je uvedeno na hlasovacím lístku, nezapočítávají se však kandidáti, kteří se kandidatury po zaregistrování kandidátní listiny vzdali nebo byli odvoláni podle § 36. Hodnoty podílů se vypočítávají a uvádějí na 2 desetinná místa se zaokrouhlením nahoru.

(2) Všechny podíly vypočtené podle odstavce 1 se seřadí sestupně podle velikosti a uvede se seznam tolika podílů, kolik mandátů volebnímu kraji připadlo podle § 48. V případě rovnosti 2 a více podílů v této řadě je pro jeho pořadí rozhodující počet hlasů pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalici ve volebním kraji, a je-li i tento shodný, rozhodne o pořadí podílu los. Zároveň s velikostí podílu se uvede i označení politické strany, politického hnutí nebo koalice, která tohoto podílu dosáhla.

(3) Za každý podíl obsažený v seznamu podle odstavce 2 se politické straně, politickému hnutí nebo koalici přikáže 1 mandát.

(4) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic obdrží mandáty straně přikázané kandidáti podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku **v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku.**

~~———— (5) Jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 procent z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalici v rámci volebního kraje, případně mandát přednostně tomuto kandidátovi.~~

~~———— (6) V případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 5 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, případně mandáty přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 5, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku. Kandidátům, kteří nesplnili podmínku podle odstavce 5, případně mandáty v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.~~

(5)(7) Nezvolení kandidáti politických stran, politických hnutí a koalic, které v rámci volebního kraje získaly alespoň 1 mandát, se stávají náhradníky. Pro stanovení pořadí náhradníků v rámci těchto politických stran, politických hnutí a koalic se postupuje obdobně podle odstavců 4 až 6 **odstavce 4.**

Zákon č. 62/2003 Sb. o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

§ 48

Skrutinium

(1) Počet platných hlasů pro každou z politických stran, politických hnutí a koalic, které postoupily do skrutinia, se postupně dělí čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o 1 vyšším. Vypočte se tolik podílů, kolik kandidátů je uvedeno na hlasovacím lístku, nezapočítávají se však kandidáti, kteří se kandidatury po zaregistrování kandidátní listiny vzdali nebo byli odvoláni podle § 24. Hodnoty podílů se vypočítávají a uvádějí na 2 desetinná místa se zaokrouhlením nahoru.

(2) Všechny podíly vypočtené podle odstavce 1 se seřadí sestupně podle velikosti a uvede se seznam tolika podílů, kolik poslanců se volí. V případě rovnosti 2 a více podílů v této řadě je pro jejich pořadí rozhodující počet hlasů pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, a je-li i tento shodný, rozhodne o pořadí podílu los. Zároveň s velikostí podílu se uvede i označení politické strany, politického hnutí nebo koalice, která tohoto podílu dosáhla.

(3) Za každý podíl obsažený v seznamu podle odstavce 2 politické straně, politickému hnutí nebo koalici připadne 1 mandát.

(4) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty podle odstavce 2 ~~kandidátům podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku~~ **kandidátům v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku.**

~~—— (5) Jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, připadne mandát přednostně tomuto kandidátovi.~~

~~—— (6) V případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 5 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, případnou mandáty přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 5, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku. Kandidátům, kteří nesplnili podmínku podle odstavce 5, případnou mandáty v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.~~

(5) ~~(7)~~ Nezvolení kandidáti politických stran, politických hnutí a koalic, které získaly alespoň 1 mandát, se stávají náhradníky. Pro stanovení pořadí náhradníků v rámci těchto politických stran, politických hnutí a koalic se postupuje obdobně podle ~~odstavců 4 až 6~~ **odstavce 4.**

Zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

§ 43

(1) Stanovený počet mandátů v zastupitelstvu kraje se rozdělí politickým stranám, politickým hnutím a koalicím jen v 1 skrutiniu způsobem uvedeným v odstavcích 2 až 9. Do skrutinia postupují pouze politické strany, politická hnutí a koalice, které v rámci kraje získaly alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji.

(2) K politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, které podmínku podle odstavce 1 nesplnily, a k hlasům pro ně odevzdaným se nadále nepřihlíží.

(3) Počet platných hlasů pro každou z politických stran, politických hnutí a koalic, které splnily podmínku podle odstavce 1, se postupně dělí číslem 1,42 a dále celými čísly počínaje číslem 2. Vypočte se tolik podílů, kolik kandidátů je uvedeno na hlasovacím lístku, nezapočítávají se však kandidáti, kteří se kandidatury po zaregistrování kandidátní listiny vzdali nebo byli odvoláni (§ 23). Hodnoty podílů se vypočítávají a uvádějí se zaokrouhlením na 2 desetinná místa směrem nahoru.

(4) Všechny podíly vypočtené podle odstavce 3 se seřadí sestupně podle velikosti a uvede se seznam tolika podílů, kolik členů zastupitelstva kraje má být zvoleno. V případě rovnosti 2 a více podílů v této řadě je pro jeho pořadí rozhodující celkový počet hlasů pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, a je-li i tento shodný, rozhodne o pořadí podílu los. Zároveň s velikostí podílu se uvede i označení politické strany, politického hnutí nebo koalice, která tohoto podílu dosáhla.

(5) Za každý podíl obsažený v seznamu podle odstavce 4 připadne politické straně, politickému hnutí nebo koalici jeden mandát.

(6) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty kandidátům podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku **v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku.**

~~—— (7) Jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalici v rámci kraje, připadne mandát přednostně tomuto kandidátu.~~

~~—— (8) V případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 7 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, připadnou mandáty~~

~~a) přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 7, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku,~~

~~b) kandidátům, kteří nesplnili podmínku podle odstavce 7 v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.~~

(7) ~~(9)~~ Jestliže celkový počet kandidátů všech politických stran, politických hnutí a koalic, které postoupily do skrutinia, nedosahuje stanoveného počtu volených členů

zastupitelstva, případně politickým stranám, politickým hnutím a koalicím tolik mandátů, kolik je kandidátů. Podmínkou je, aby počet takto získaných mandátů dosahoval alespoň poloviny stanoveného počtu členů zastupitelstva kraje, který má být zvolen.

~~(8)~~ (10) Nezvolení kandidáti politických stran, politických hnutí a koalic, které získaly alespoň 1 mandát, se stávají náhradníky. Pro stanovení pořadí náhradníků v rámci těchto politických stran, politických hnutí a koalic se postupuje obdobně podle ~~odstavců 6, 7 a 8~~ **odstavce 6.**

Zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

§ 45

Zjišťování výsledku voleb

(1) Český statistický úřad ze zápisů o průběhu a výsledku hlasování předaných podle § 43 okrskovými volebními komisemi zjistí, kolik hlasů bylo odevzdáno pro každého kandidáta na kandidátní listině a kolik pro každou kandidátní listinu. Dále zjistí celkový počet platných hlasů pro všechny kandidátní listiny a která z kandidátních listin získala méně než 5 % z celkového počtu platných hlasů poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem jejich kandidátů, nejvýše však voleným počtem členů zastupitelstva; k takovýmto kandidátním listinám a hlasům pro ně odevzdaným se při dalším zjišťování výsledků voleb a přidělování mandátů již nepřihlíží. Zjistí-li Český statistický úřad, že do dalšího zjišťování výsledků voleb nepostupují alespoň 2 kandidátní listiny, snižuje se hranice 5 % postupně vždy o 1 % až do splnění uvedené podmínky. Dále zjistí, zda bude takto obsazena alespoň nadpoloviční většina mandátů, popřípadě celkový počet přidělených mandátů bude v rámci celé obce větší než 5. Nebude-li uvedená podmínka splněna, snižuje dále procentní hranici postupně vždy o další procento až do splnění i této druhé podmínky. Byla-li pro volby do příslušného zastupitelstva podána 1 kandidátní listina, k hranici 5 % se nepřihlíží. Poté dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině.

(2) Podíly vypočítané způsobem uvedeným v odstavci 1 seřadí Český statistický úřad podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je-li i tento stejný, rozhodne los.

(3) Český statistický úřad přikáže mandáty přidělené kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům ~~podle pořadí, v jakém jsou uvedeni na kandidátní listině, pokud nedojde ke změně pořadí podle odstavce 4~~ **v pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány; v případě rovnosti hlasů mezi kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.**

——— (4) Český statistický úřad vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Má-li některý z kandidátů nejméně o 10 % více hlasů,

kandidátní listině na první místo. Je-li takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány; v případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.

~~(5) Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stávají náhradníky v pořadí stanoveném podle odstavců 3 a 4. V případě rovnosti hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na kandidátní listině. Nezíská-li kandidátní listina žádný mandát, kandidáti na ní uvedení se náhradníky nestávají.~~

(4) Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stávají náhradníky v pořadí stanoveném podle odstavce 3. Nezíská-li kandidátní listina žádný mandát, kandidáti na ní uvedení se náhradníky nestávají.

~~(5) (6)~~ Jestliže byly vytvořeny volební obvody, provede Český statistický úřad úkony uvedené v odstavcích 1 až 5 **1 až 4** pro každý volební obvod zvlášť.